

Název:

Rajhradský oltář

Autor:

Patrně pražská dílna. Autor byl zřejmě stoupencem kališnické víry. Ta byla podmínkou pro existenci živnosti v Praze. Měšťanská práva zde měli pouze kališníci. (V době, kdy cyklus vznikl, v Olomouci žádná malířská dílna neexistovala.)

Donátoři:

Bezdětná Anežka, vdova po movitém olomouckém pekaři Nicmuslovi. Existuje písemný doklad, že 27. září 1444 věnovala ve své poslední vůli 130 grošů na vybavení oltáře „Nalezení sv. kříže“. Vykonavatel závěti byl Jan Fulgraben. Olomouc byla v té době katolická.

Médium:

Deskový oltářní cyklus, cca 4x3 m.

Datace:

Polovina 15. století.

Technologie:

Vyschlé dřevo bylo spojeno do velkých desek. Na jednotlivé desky byl po obou stranách nanesen křídový podklad. Desky pak byly potáhnuty plátnem. Jejich pozadí bylo pozlaceno zlatými plátky a vyzdobeno plastickým vzorem. Desky pohromadě držela truhlářská konstrukce.

Na Mistr na přední straně předkreslil štětcem černou barvou obraz. Na tento vzor v několika vrstvách nanášeli barvy většinou již většinou tovaryši. Podkladový obraz neodpovídá zcela výsledné podobě obrazu – zadavatel zřejmě s navrženou podobou nesouhlasil.

Místo určení produktu:

Olomoucký kostel sv. Mořice.

Místo depozice produktu:

V pražské a brněnské moravské galerii. Dochováno šest částí oltářního deskového cyklu.

Legenda o ukřižování:

Ježíš svým utrpením vykupuje hříchy lidstva. Část se k Ježíšovým skutkům chová pohrdlivě a urážlivě (ruka napřažená k ráně, děti močící?), část se se obrací na víru (sedlák pomáhající nést kříž, lotr po levici, jehož duši odnáší anděl).

Maří Magdaléna objímající kříž)

Ladislav Pohrobek – mladík se světlými vlasy v módním obleku z poloviny 15. století

Jiří z Poděbrad – malý muž s knírem

Kdo je setník v královském hermelínu?

Legenda o dřevu kříže:

Helena, matka prvního křesťanského císaře Konstantina, našla v Jeruzalémě tři zakopané kříže = Alžběta, dcera Zikmunda Luxemburského, manželka Albrechta Habsburského a dědička českého království (hypotéza, její portrét nezachován)

Albrecht Habsburský, český král a římský císař (zemřel 1439), otec Ladislava

Mrtvola, které se Ježíšův kříž dotkne, obživne.

Styl:

Autor dokázal napodobit styl z počátku 15. století. Realistické znázornění – mrtvoly na popravišti, násilí.

Cíl / Poslání:

Doklad o způsobu tolerantní koexistence katolické a protestantské subkultury po husitských válkách v Českých zemích a na Moravě.